

Revurdering af §12 miljøgodkendelse IE-husdyrbrug

Elkærvej 15, 9881 Bindslev

Husdyrgodkendelsesloven § 41
Typen af husdyrbrug – IE-søer
Dato for gyldighed 23. juni 2021
Journalnummer 09.17.19-K08-1-20

Indholdsfortegnelse

1	Revurderingens omfang.....	2
1.1	Resumé	2
1.2	Baggrunden for revurderingen	3
1.3	Revurderingens indhold og vurderinger	4
2	Ejendommens miljøvilkår	5
2.1	Oversigt over ejendommens vilkår	5
3	Redegørelse og vurdering vedr. BAT.....	9
3.1	BAT-niveauet og BAT for staldindretningen	9
3.2	BAT for management, samt forbrug af energi og vand.....	10
3.3	Vurdering vedr. lugt.....	11
4	Bedriftens påvirkning af natur	12
4.1	Ammoniakfordampning og naturområder	12
5	Offentlighed og klagevejledning.....	18
5.1	Sagens forløb, herunder offentlighed.....	18
5.2	Klagevejledning.....	18

1 Revurderingens omfang

1.1 Resumé

Husdyrbruget på Elkærvej 15, 9881 Bindslev har en § 12 miljøgodkendelse, meddelt d. 3. februar 2012.

Husdyrbruget har kun delvis udnyttet miljøgodkendelsen fra den 3. februar 2012. Da der i vilkår 1.4.1 er fastsat en frist på 4 år til at udnytte miljøgodkendelsen, og denne frist er overskredet, er den del af miljøgodkendelsen, som ikke er udnyttet bortfaldet.

Tilsynsmyndigheden har derfor fastlagt den tilladte årsproduktion til:

- 1.200 årssøer
- 7.000 smågrise, 6,7 kg – 31 kg

I alt 312,79 DE.

Hjørring Kommune har revurderet husdyrbrugets miljøgodkendelsen. Kommunen meddeler afgørelse om, at husdyrbruget kan fortsætte med de gældende vilkår fastlagt i husdyrbrugets miljøgodkendelse af 3. december 2012 og de stillede påbud. Afgørelsen træffes med hjemmel i husdyrbruglovens § 39¹, jævnfør § 41.

Påbuddet om ændring af vilkår samt fastlæggelse af nye vilkår, meddeles på baggrund af den første lovbundne revurdering af IE- husdyrbrug, efter IE-direktivet². Påbuddene træder i kraft, straks ved meddelelse af afgørelsen, med mindre at andet fremgår i det enkelte påbud.

Revurderingen ændrer ikke regelgrundlaget for kontinuitetsbrud for miljøgodkendte husdyrbrug, og giver ikke tilladelse til at øge eller ændre husdyrproduktionen, og der er derfor ikke tale om nogen merpåvirkning af omgivelserne.

- Anvendelsen af den bedste, tilgængelige teknologi (BAT)
- Bedriftens totale belastning med ammoniak af værdifuld natur i nærområdet

Kommunen har vurderet at:

- der skal udstedes påbud, om en reduktion af totalbelastningen med ammoniak af nærliggende særligt værdifuld natur (kategori 2-natur), da de gældende grænseværdier p.t. er overskredet.
- der ikke er baggrund for, at stille krav vedrørende lugt fra anlægget.
- at der skal udstedes påbud om at olie og kemikalier skal ske efter kommunens forskrift, for at sikrer der ikke er risiko for forurening af jord eller vandmiljø, og som følge deraf påbudt vilkår om dette

I afsnit 2 ses en samlet oversigt over hvilke vilkår, der fortsætter uændret, hvilke der er nye vilkår, og hvilke der ophæves³, da de ikke længere er aktuelle eller varetages af den generelle lovgivning.

¹ [Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., LBK. Nr. 520 af 1. maj 2019](#)

² [Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv 2010/75/EU, om industrielle emissioner, 24-11-2010](#)

1.2 Baggrunden for revurderingen

Miljøgodkendelse af IE-husdyrbrug skal, jævnfør husdyrbruglovens⁴ kapitel 4, regelmæssigt tages op til revurdering, og om nødvendigt ajourføres, i lyset af den teknologiske udvikling. Den første revurdering skal senest påbegyndes 8 år efter miljøgodkendelsen er meddelt, og de efterfølgende revurderinger skal senest påbegyndes hvert 10. år.

Næste revurdering for husdyrbruget skal ske senest den 23. juni 2031

IE-husdyrbrug skal dog altid revurderes, når der er offentliggjort ny BAT-konklusion, der vedrører den væsentligste del af husdyrbrugets aktiviteter. Revurderingen skal overholde kravene, jævnfør § 39, stk. 1, i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen⁵, senest 4 år efter offentliggørelsen af BAT-konklusionen i EU-Tidende.

For alle IE-husdyrbrug, der revurderes efter 1. august 2017, skal der fastlægges et produktionsareal, og BAT skal beregnes efter det nye datasæt i ansøgningssystemet husdyrgodkendelse.dk, jævnfør bilag 3A i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Det fremgår af § 41 i husdyrbrugloven, at revurderingen gennemføres ved påbud efter lovens § 39. Revurderingen skal resultere i en afgørelse, hvor vilkårene i den oprindelige godkendelse enten skærpes ved påbud eller i en afgørelse, hvor der ikke findes anledning til at skærpe.

En revurderingsafgørelse er ikke en ny godkendelseshandling. Derfor kan en revurdering ikke indebære en udvidelse eller ændring af den oprindelige godkendelse, der kan medføre forøget forurening.

Et af formålene med den regelmæssige revurdering er, at det løbende sikres, at husdyrbrugets indretning og drift fortsat er baseret på anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). BAT skal sikre, at forureningen fra husdyrbruget til stadighed begrænses mest muligt. Der skal således stilles skærpede vilkår, hvis væsentlige ændringer i BAT skaber mulighed for betydelig nedbringelse af emissionerne, uden det medfører uforholdsmæssige store omkostninger.

Påbud ud over, hvad der følger af BAT, skal således være begrundet i en væsentlig forurening, hvor der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller forureningen i øvrigt går ud over det, der blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse.

I revurderingen skal, der redegøres for og vurderes på BAT på 5 områder:

- Staldindretning
- Fodring
- Opbevaring og behandling af husdyrgødning
- Forbrug af vand og energi

³ <https://husdyrvejledning.mst.dk/helpdesk/helpdesk-svar/revurdering/revurdering-kan-vilkaar-falde-bort/>

⁴ [Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv kap 4, LBK nr. 520 af 1. maj 2019](#)

⁵ [Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, BEK nr. 2256 af 29. december 2020](#)

- Management, dvs. hvordan bedriften ledes og styres i forhold til miljø og natur

Vurderingen kan føre til, at der stilles nye krav til bedriften (vha. vilkår).

Derudover skal kommunen vurdere:

- Bedriftens totale belastning med ammoniak af værdifuld natur i nærområdet
- Om der er baggrund for at stille krav om en mindre emission af lugt fra anlægget

1.3 Revurderingens indhold og vurderinger

I afsnit 2 er de vilkår der er stillet til husdyrbruget, det være sig vilkår der er stillet tidligere eller i denne revurdering vil være beskrevet i afsnit 2. De vilkår der ikke skal være opfyldt med det samme, har en tidsfrist til opfyldelse, som er angivet i forbindelse med det enkelte vilkår. Vilkår der er af mere administrativ karakter, som fx vilkår om ophør, træder i kræft med det samme, da en tidsfrist på sådanne vilkår ikke er relevant.

Ofte vil ejer skulle dokumentere overfor kommunen, at et vilkår er opfyldt. Eventuelle krav til dokumentation er beskrevet til slut under det enkelt vilkår.

I afsnit 3 er der vurderet på BAT ud fra bedriftens staldsystem, dyretype, oplysninger fra ejer samt Hjørring Kommunes kendskab til husdyrbruget.

Naturvurderingen i afsnit 4 er foretaget ud fra beregninger af ammoniak fra husdyrbrugets stalde og lagre i Miljøstyrelsens ansøgningssystem husdyrgodkendelses.dk

Under afsnit 5 er der redegørelse for revurderings forløb. Herunder offentlighed, indkomne bemærkninger til revurdering. Klagevejledningen fremgår også under dette afsnit.

2 Ejendommens miljøvilkår

Flere af vilkårene i den eksisterende miljøgodkendelse er ikke længere relevante. F.eks. er tidligere stillet vilkår omkring fodring blevet indarbejdet i den generelle lovgivning, eller vilkår til en teknologi der ikke længere fremgår af teknologilisten. Det samme gælder for vilkår til landbrugets udspretningsarealer. Det er derfor muligt at fjerne denne type vilkår fra miljøgodkendelsen.

Når det drejer sig om specifikke vilkår vedr. andre emner, f.eks. støj, støv e.l. og vilkåret ikke er blevet erstattet af ny generel lovgivning er det ikke muligt at fjerne disse vilkår ved en revurdering. Ønskes vilkårene herfor lempet eller fjernet, vil det kræve en ny vurdering i form af en ny godkendelse.

2.1 Oversigt over ejendommens vilkår

I oversigten er medtaget alle de vilkår, som er stillet i miljøgodkendelsen fra den 3. februar 2012. Vilkårsnummer angivet i parentes er fra godkendelsen. Det fremgår under det enkelte vilkår om det er bibeholdt, fjernet eller skærpet.

Det skal understreges, at regler i gældende love, bekendtgørelser og kommunale regulativer altid skal overholdes. Også hvis disse er eller senere bliver skrapere end vilkårene i godkendelsen eller de nye, påbudte vilkår.

Nedenstående vilkår fastholdes fra miljøgodkendelse fra den 3. februar 2012.

Husdyrholdet og staldanlæg					
1. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten: (MGK af den 3. december 2012 – vilkår 3.1.1 samt tilsynsafgørelse fra den 31. juli 2020)					
Dyrehold og staldtype	Staldafsnit nr.	Vægt/ aldersgrænser	Antal Årsdyr	DE	Antal stipladser
Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	1.1.1		310	50,50	
Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv	1.1.1		890	145,00	
Årsso, farestald, Kassestier, delvis Spaltegulv	1.1.2		1.200	84,36	
Smågrise fra 7,2 kg, Toklimastald, delvis spaltegulv	1.1.3	6,7 – 31 kg	7.000	32,93	
Dyreenheder i alt				312,79	
Flydende og fast husdyrgødning					
2. Der skal anvendes gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås. Alternativt kan der ved hver gylletank, hvor der sker påfyldning af gyllevogn, anlægges en læsseplads, således at spild kan opsamles. Pladsen skal etableres i henhold til Landbrugets Byggeblad for "læsseplads for gyllevogne", nr. 103.11-2. Afløbet/pumpebrønden skal dimensioneres således, at også et større spild kan opsamles. Pladsen skal være etableret senest ½ år efter godkendelsesdato. (MGK af den 3. februar 2012 – vilkår 5.1.1)					
3. Al vask af traktorer, maskiner, redskaber og dyretransportvogne skal foregå på befæstet, tæt plads med bortledning af spildevandet til gyllebeholder eller særskilt opsamlingsbeholder (MGK af den 3. februar 2012 – vilkår 4.1.1)					

Vilkår der ændres eller påbydes ved denne revurdering

Deposition af ammoniak på kategori- 2 natur
4. Den samlede ammoniakemission fra husdyrbrugets stalde og lager skal senest ved udgangen af 2026 være reduceret til 4.152 kg N pr. år, og senest ved udgangen af 2029 være reduceret til 2.375 kg N pr. år. Redegørelse og dokumentation for, at kravet til maksimal ammoniakemission overholdes, skal indsendes til Hjørring Kommune ved udgangen af henholdsvis 2026 og 2029. (Denne revurdering) Begrundelse for dette vilkår fremgår af afsnit 4
Egenkontrol og management
5. Kommunens forskrift for opbevaring af olie og kemikalier skal følges, senest ½ år efter revurderings dato. (Denne revurdering) Vilkåret påbydes for at minimere risikoen for forurening af jord, overfladevand og grundvand.

Nogle af de nævnte vilkår kræver registreringer på bedriften og dokumentation. Når kommunen på tilsyn forlanger det, skal eventuelle afvigende værdier i gødningsregnskabet i forhold til standardværdier kunne dokumenteres ved f.eks. effektivitets-/produktionskontrol og afregninger fra slagteri eller lignende.

Den ovennævnte dokumentation skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at vilkårene er overholdt – uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktionsanlæg, yderligere skal den nævnte dokumentation opbevares i mindst 5 år og Kommunen skal ved tilsyn og kontrol have adgang til al den nævnte dokumentation.

Vilkår der ophæves⁶ ved denne revurdering

Ophør
Ved ophør af produktionen skal gyllesystemet tømmes for gylle og staldene rengøres. Gylle og fast gødning bringes ud i henhold til aktuelle regler om udspreddning. Eventuelle rester af olie og/eller kemikalier bortskaffes i henhold til gældende regulativer herfor. (MGK af den 3. februar 2012 – vilkår 1.7.1)
Vilkåret slettes da det erstattes af §51 stk. 3 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ⁷ : IE-husdyrbrug skal senest 4 uger efter driftsophør anmelde dette til kommunalbestyrelsen med et oplæg til vurdering efter § 38 k, stk. 1, i lov om forurenede jord. Vurderingen skal indeholde en risikovurdering med hensyn til menneskers sundhed og miljøet. Viser risikovurderingen, at det ikke kan afvises, at forureningen udgør en væsentlig risiko for menneskers sundhed eller miljøet, skal vurderingen tillige indeholde et oplæg til foranstaltninger, der sikrer, at forureningen ikke udgør en sådan risiko.

⁶ <https://husdyrvejledning.mst.dk/helpdesk/helpdesk-svar/revurdering/revurdering-kan-vilkaar-falde-bort/>

⁷ [Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, BEK nr. 2256 af 29. december 2020](#)

Udbringingsarealer og gylle

Der må ikke udbringes flydende husdyrgødning nærmere end 10 meter fra kanten af naturområderne Tversted Rimmer, Elkær Mose og Trynmose, jf. figur 2, med mindre det nedfældes eller er forsuret. (MGK af den 3. februar 2012 – vilkår 7.1.1)

Der skal på bedriftens udbringingsarealer etableres 2 % ekstra efterafgrøder ud over de lovpligtige efterafgrøder. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige. (MGK af den 3. februar 2012 – vilkår 7.3.1)

Ovenstående vilkår slettes da de er erstattet af den generelle lovgivning

Fodring

N ab dyr må højst være:

- 25,79 kg N for søer
- 0,59 kg N for smågrise
- 3,01 kg N for slagtesvin

(MGK af den 3. februar 2012 – vilkår 3.2.1)

Foderblandinger til slagtesvin skal være tilsat fytase i henhold til normer for næringsstoffer, og der skal anvendes optimerede foderblandinger indenfor hver dyregruppe (fasefodring) for at opnå bedste foderudnyttelse. (MGK af den 3. februar 2012 – vilkår 3.2.2)

Med hensyn til fosfor må foder maksimalt indeholde:

- 5,3 g fosfor pr. FE for smågrise
- 4,6 g fosfor pr. FE for søer
- 4,3 g fosfor pr. FE for slagtesvinene

(MGK af den 3. februar 2012 – vilkår 3.2.3)

Vilkårene slettes da der i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen §46 er stillet krav til fodring.

Anlæggets beliggenhed i forhold til fredninger, bygge- og beskyttelseslinjer mv.

Det matrikulære arbejde med flytning af skellet/sammenlægning af matrikler mellem den ansøgte ejendom og naboejendommen Elkærvej 13, 9881 Bindslev skal være afsluttet inden miljøgodkendelsen udnyttes, således at afstandskravet på 30 meter til skel overholdes. (MGK af den 3. februar 2012 – vilkår 2.1.1)

Den åbne grøft nord-vest for gyllebeholderne skal rørlægges inden miljøgodkendelsen udnyttes. (MGK af den 3. februar 2012 – vilkår 2.1.2)

Da miljøgodkendelsen kun er delvis udnyttet og ovenstående vilkår er begrundet i at der skulle foretages Nybyggeri i forbindelse med udvidelsen. Og det ikke længere er muligt at udnytte denne del af Miljøgodkendelse pga. udnyttelsesfristen, er overskredet er ovenstående vilkår ikke længere aktuelle. Det ophæves derfor i forbindelse med denne revurdering.

Gylleforsuring

Der skal etableres et anlæg til svovlsyrebehandling af gylle fra staldafsnit 1.1.1, 1.1.4 og 1.1.5. (MGK af den 3. februar 2012 – vilkår 5.2.1)

Svovlsyretanken skal være udstyret med et indbygget opsamlingskar. Svovlsyretanken skal placeres på en plads med støbt bund og være sikret mod påkørsel. Procestanken skal være forsynet med låg. (MGK af den 3. februar 2012 – vilkår 5.2.2.)

Der må kun anvendes svovlsyre. (MGK af den 3. februar 2012 – vilkår 5.2.3)

Før svovlsyrebehandling må den gennemsnitlige pH-værdi i gyllen på månedsbasis maksimalt være 6,0. Alle målte pH-værdier før svovlsyrebehandling skal dog være mindre end 6,5. (MGK af den 3. februar 2012 – vilkår 5.2.4)

Svovlsyrebehandlingsanlægget skal indstilles til at behandle gyllen til pH-værdi 5,5.
(MGK af den 3. februar 2012 – vilkår 5.2.5)

Svovlsyrebehandlet gylle må ikke opbevares sammen med ubehandlet gylle.
(MGK af den 3. februar 2012 – vilkår 5.2.6)

Svovlsyrebehandlingsanlægget skal vedligeholdes og efterses i overensstemmelse med producentens vejledning. Producentens vejledning skal opbevares på husdyrbruget.
(MGK af den 3. februar 2012 – vilkår 5.2.7)

Gyllens pH-værdi skal registreres elektronisk før og efter hver svovlsyrebehandling. Der skal endvidere føres en elektronisk statistik, der som minimum indeholder oplysninger om de gennemsnitlige pH-værdier i gyllen på månedsbasis før svovlsyrebehandling. (MGK af den 3. februar 2012 – vilkår 5.2.8)

Data for pH-målinger, dokumentation for kalibrering af pH-måler samt kontrolrapporter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
(MGK af den 3. februar 2012 – vilkår 5.2.9)

Enhver type af driftsstop skal registreres sammen med årsagen dertil.
(MGK af den 3. februar 2012 – vilkår 5.2.10)

Ovenstående vilkår fjernes fra miljøgodkendelsen da de ikke længere er aktuelle, da godkendelsen kun er delvis udnyttet.

3 Redegørelse og vurdering vedr. BAT

3.1 BAT-niveauet og BAT for staldindretningen

Hvor stor ammoniakfordampningen fra anlægget er, afhænger bl.a. af dyreart, dyregrupper, antal dyr, staldsystem samt gødningssystem. I oversigten under vilkår 1 ses, hvilke dyrearter og dyregrupper bedriften er godkendt til. Antallet af dyr og staldsystemer fremgår ligeledes. Antallet af årsdyr holder sig inden for den eksisterende miljøgodkendelses rammer og fastlæggelse af dyreholdets størrelse i forbindelse med tilsynsafgørelse.

Pga. af ændrede omregningsfaktorer for dyreenheder (DE) gennem årene, svarer godkendelsens 312,79 DE til 305,71 DE i dag.

Ejendommen blev den 3. februar 2012 godkendt til 2.000 årssøer, slagtesvin 1.000 stk. 32 – 107 kg samt smågrise 5.250 stk. 7,4 kg – 32 kg. I forbindelse med udvidelsen skulle der ske nybyggeri af fare- og løbe- drægtighedsstalde. Nybyggeriet blev ikke gennemført, men dyreholdet er delvis udnyttet i eksisterende bygninger. Hjørring Kommune har i forbindelse med tilsyn, vurderet at miljøgodkendelsen af den 3. februar 2012 er delvis udnyttet.

Kommunens vurdering af BAT vedr. staldindretningen

Det skal bemærkes, at alle eksisterende staldafsnit indgår i vurderingen og dermed i de nedenstående beregninger.

Som udgangspunkt finder kommunen, at BAT-niveau for ammoniakfordampning skal svare til en beregning foretaget ud fra Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT).

Ejers miljøkonsulent har via husdyrgodkendelse.dk beregnet BAT-niveauet for produktionen.

Tabel 1: Ejendommens BAT-niveau

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3810	709	4519
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3810	709	4519
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

BAT kravet i forhold til Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) er dermed umiddelbart overholdt. Kommunen vurderer dermed, at der ikke er behov for at stille vilkår om yderligere BAT- tiltag vedr. staldindretning frem til næste revurdering.

3.2 BAT for management, samt forbrug af energi og vand

EU-Kommissionen offentliggjorde den 21. februar 2017 BAT-konklusioner for intensivt opdræt af fjerkræ eller svin, dvs. husdyrbrug omfattet af IE-direktivet (IE-husdyrbrug)⁸. BAT-konklusionerne er implementeret i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen i form af generelle regler med de pågældende krav, som pr. den 21. februar 2021 gælder umiddelbart for IE-husdyrbrug.

Derudover træder disse særlige regler for IE-husdyrbrug øjeblikkelig i kraft ved meddelelse af afgørelse om revurdering af et IE-husdyrbrug og i forbindelse med meddelelse af ny miljøgodkendelse, som følge af etablering, udvidelse eller ændring af et IE-husdyrbrug.

BAT-konklusionerne omhandler overordnet set emnerne miljøledelse og godt landmandskab samt teknikker inden for ernæringsmæssig styring, effektiv energiudnyttelse, støj-, støv- og lugtemissioner, vandforbrug, emissioner fra hhv. opbevaring, forarbejdning og udbringning af husdyrgødning, emissionsmonitoring og ammoniakemission fra staldanlæg. BAT-konklusionerne er implementeret med følgende overordnet emner i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

- Generelt krav om oplæring af personale
- Generelt krav om at udarbejde og følge en plan for regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse, samt beredskab
- Generelle krav til fodringsteknikker
- Generel pligt til at anvendelse energibesparende belysning
- Generelt krav om reduktion af støvemission fra staldanlæg
- Generelt krav om årlig indberetning

Kommunens vurdering af BAT vedr. management, samt forbrug af energi og vand.

I henhold til BREF er miljøledelse, effektiv energiudnyttelse, minimering af støj-, støv- og lugtemissioner og vandforbrug, samt godt landmandskab BAT, sammenholdt med at BAT konklusionerne er implementeret i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen i form af generelle regler for IE-husdyrbrug, som kontrolleres i forbindelse med regelmæssigt miljøtilsyn, samt ved årlige indberetninger, er det kommunens vurdering at bedriften lever op til BAT.

Der er stillet vilkår om, at kommunens regulativ for opbevaring af olie og kemikalier skal følges. Hensigten er at minimere risikoen for forurening af jord, overfladevand og grundvand.

⁸ <https://mst.dk/erhverv/industri/bat-bref/liste-over-alle-breffer/intensivt-opdraet-af-fjerkræ-og-svin/>

3.3 Vurdering vedr. lugt

Kommunen er i en revurdering forpligtet til at forholde sig til lugtforholdene. Omfanget af lugt hænger tæt sammen med vejrforhold, dyretype, antal dyr og staldindretning.

Miljøstyrelsen har imidlertid ikke udmeldt BAT-standardvilkår herunder BAT-emissionsgrænseværdier for lugt.

Kommunen kan i forbindelse med en revurdering give virksomheden påbud om nye og ekstra tiltag. Dette skal dog være begrundet i en væsentlig forurening, hvor der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse, jf. lovens § 40, stk.2⁹. Det er Hjørring Kommunes vurdering at ingen af de nævnte begrundelser er relevante i denne sag.

Endelig slår Miljøstyrelsen fast, at myndighedernes ændrede holdning til, hvor stor en påvirkning, forurening eller gene, der er acceptabel, ikke kan begrunde påbud om skærpede vilkår i forbindelse med en revurdering. De større afstandskrav, der i de senere år er indført i forbindelse med etablering eller udvidelse af husdyrbrug, er et eksempel på en sådan ændret holdning.

⁹ [Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 40 stk. 2, med senere ændringer.](#)

4 Bedriftens påvirkning af natur

4.1 Ammoniakfordampning og naturområder

Godkendelsesbekendtgørelsen fastlægger grænser for, hvor meget ammoniak fra et husdyrbrug, der må lande på nærliggende Natura 2000-områder (kategori 1-natur) og på nærliggende, særligt udvalgte naturområder (kategori 2-natur). Dette "totaldepositionskrav" skal husdyrbruget stilles overfor, også når der foretages en revurdering.

Kravet i forholdt til de internationalt beskyttede Natura 2000-områder (kategori 1-natur) maksimalt en total deposition af ammoniak på 0,2 – 0,7 kg N/ha/år, afhængig af antallet og størrelsen af øvrige husdyrbrug i nærområdet. Kravet i forhold til kategori 2-natur er maksimalt 1,0 kg N/ha/år.

Beregninger af bedriftens samlede fordampning af ammoniak fra stalde og lagre er foretaget automatisk i Miljøstyrelsens ansøgningssystem. Denne er på 4.518,9 kg N/år. Beregningerne er foretaget ud fra m² produktionsareal på bedriften som ejers miljøkonsulent har beregnet ud fra byggetegninger over staldene. Produktionsarealet er defineret som det areal i fast placeret anlæg som dyrene normalt har adgang til. Selvom beregningerne er foretaget på produktionsarealet, reguleres husdyrbruget stadig i forhold til antal dyr og DE.

De nærmeste Natura 2000-områder er Uggerby Klitplantage som ligger nordvest samt Jerup Hede, Råbjerg Mose, Tolshave Mose, ligger øst for bedriften. Begge Natura 2000-områderne ligger i en afstand på ca. 4.000 m fra bedriften. Den totale deposition af ammoniak fra anlægget i de udvalgte punkter, er af ansøgningssystemet beregnet til 0,0 kg N/ha/år. Depositionen er dermed lavere end selv det skrappeste afskæringskriterie på 0,2 kg/ha/år, hvorfor det ikke er fastlagt hvilke andre husdyrbrug der er i området.

Kategori 2-natur er højmoser, lobeliesøer og heder over 10 ha samt overdrev over 2,5 ha.

Indenfor 300 m af ejendommen er der registreret kategori 2-hede, se kortet nedenfor. Den totale deposition med ammoniak på heden er beregnet af ansøgningssystemet og fremgår af tabel 2 herunder.

Oversigtskort naturpunkter kategori 2-natur

Tabel 2: Beregnet ammoniakbelastning i udvalgte kategori 2 naturpunkter.

Samlet resultat af ammoniakberegninger ? i

Samlet emission: 4518,9 (kg NH ₃ -N/år)	Meremission (8 års-drift): 0,0 (kg NH ₃ -N/år)	Meremission (nudrift): 0,0 (kg NH ₃ -N/år)
---	--	--

Oversigt af naturpunkter ? i

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
Overdrev NV	Kategori 2	Sagsbehandler	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Hede NØ 2	Kategori 2	Sagsbehandler	0	Bn	0,0	0,0	1,1	▼
Hede SØ	Kategori 2	Sagsbehandler	0	Mk	0,0	0,0	0,9	▼
Hede NØ	Kategori 2	Sagsbehandler	0	Bn	0,0	0,0	1,2	▼
Hede Øst	Kategori 2	Sagsbehandler	0	Mk	0,0	0,0	2,0	▼

Totaldepositionen i forhold til kategori 2 natur er derfor overskredet i naturpunkterne hede NØ, hede NØ 2 og hede Øst. Kommunen skal derfor fastsætte en rimelig frist for, hvornår kravet skal være opfyldt.

Ifølge Miljøstyrelsens vejledning bør denne tidsfrist som udgangspunkt være, når det eksisterende staldanlæg er udtjent, efter normalt 15 - 20 år.

Det fremgår desuden af Miljøstyrelsens vejledning, at idet de teknologiske muligheder indenfor proportionalitetsprincippet ved selve revurderingen må antages for at være fuldt udnyttet, skal der ved fastsættelse af frist for opfyldelse af det fulde totaldepositionskrav tages udgangspunkt i den forventede levetid for staldanlægget. Det betyder at, i sådanne tilfælde skal totaldepositionskravet som udgangspunkt først opfyldes helt, når det godkendte staldanlæg er udtjent. I den forbindelse skal staldanlæggets størrelse og fleksibilitet indgå i vurderingen. Såfremt der er tale om et større staldanlæg af høj kvalitet og/eller staldanlæg der i høj grad er fleksibelt i forhold til anvendelsen, vil fristen således kunne forlænges i op til 30 år efter staldanlæggets etablering, svarende til typisk 22 år efter den første revurdering.

På husdyrbruget er der 3 stalde som vil blive beskrevet enkeltvis herunder.

Løbe- drægtighedsstald:

Ud fra luftfoto er bygningen opført i 2007/ 2008 med baggrund i en anmeldelse til kommunen den 14. november 2006. Ydervæggene består af sandwichelementer, tag er grå fiberarmerede cementbølgeplader, vinduer grå PVC. I forbindelse med tidligere tilsyn er det konstateret at bygningen er velholdt og god stand.

Farestald:

Bygningen er opført i 1979, som kombineret fare- og drægtighedsstald. Udvendigt består murene af røde teglfacadesten og indvendigt er murene af klinkerbetonblokke, tagdækning bølgeeternitplader. I 1997 ændres en del af drægtighedsstaldene til farestald. I 2001 laves der tilbygning på 447 m², som farestald, tilbygnings mure er også lavet i teglsten. I forbindelse med ansøgning om ny løbe – drægtighedsstald i 2006 ændres den sidste del af stalden som var drægtighedsstald til farestald. Ansøger oplyser at der i perioden 2020/2021 er repareret gulv og spalter, samt der er sket en udskiftning af inventar og foderkasser

Smågrisestald:

Den vestlige del af stalden er opført før 1997 mens den anden halvdel er opført i 1998. Staldene er opført i teglsten og fremstår meget velholdte. Smågrisestalden er renoveret i 2006.

Ansøgers vurdering af restlevetid for staldene på husdyrbruget

Ansøger har vurderet at det vil blive uforholdsmæssigt dyrt at installere miljøteknologier i de eksisterende stalde for at reducere totaldepositionen til kat. 2 natur, derfor ønsker ansøger at der udarbejdes en afviklingsplan for staldene.

Efter ansøgers vurdering er der tale om staldanlæg i god stand. Farestalden er bygget i 1979 og gennemgik en større renovering i 2001, smågrisestalden er etableret i 2006 og løbe- drægtighedsstalden er etableret i 2009. Alle staldafsnit er løbende vedligeholdt og renoveret, hvorfor stalden fremstår med gode og solide inventarer. Det vurderes at ejendommen har en restlevetid på op til 25 år, og den store stald vil altså have en restlevetid frem til år 2034.

Når den forventet restlevetid er udløbet, vil staldanlægget blive evalueret, og ved ønske om fortsat drift vil der blive lavet en plan for at nedbringe ammoniakemission, således at totaldepositionen til kategori 2 natur overholdes – dette kan f.eks. være ved udtagelse af nedslidte staldsektioner.

Ansøgers konsulent har den 9. april 2021 indsendt yderlige bemærkninger til restlevetid på farestalden:

Konsekvens af lukning af farestald på Elkærvej 15

Farestalden på Elkærvej 15 er bygget i 1979, men er løbende blevet renoveret og moderniseret. Senest i 2020/2021, hvor der er repareret gulv og spalter, samt udskiftning af inventar og foderkasser for ca. 980.000 kr.

Farestalden består af 290 farestier, hvoraf der er sket nybygning i 2002 med 76 farestier og igen i 2009 med 70 farestier. Der er tale om en moderne farestald, hvor der kan produceres smågrise de næste 20 år.

De andre staldanlæg på Elkærvej 15 består af løbe-drægtighedsstald, polte- og små-grisestald. Disse stalde er indrettet og dimensioneret specielt til formålet, derfor vil det blive bekostelig og næsten umuligt at ombygge dem til farestald.

Hvis farestalden skal lukkes, vil det betyde at produktionen på Elkærvej 15 må lukkes ned, da de andre staldanlæg er baseret på smågriseproduktion, og det er ikke muligt uden en farestald.

De seneste år er der produceret ca. 44.000 smågrise på Elkærvej 15, hvilket har givet ejeren en omsætning på ca. 10.120.000 kr./år. Det er en arbejdsplads med 7,5 fuld tidsbeskæftiget.

Kommunens vurdering i forhold til tidsfrist

Hjørring Kommune vurderer på baggrund af ansøgers redegørelse, Miljøstyrelsens vejledning samt Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelser sagsnr. 19/07406, 18/04796 samt 18/07478. at restlevetiden for de enkelte stalde skal fastlægges til følgende:

Løbe-drægtighedsstalden

Stalden er opført i 2007/2008 efter de da gældende regler før 2007 for etablering af bygninger til husdyrproduktion og taget i brug i 2009. Det er kommunens vurdering at staldanlægget er holdt i almindelig god stand ved løbende renovering. Stalden vurderes dog ikke at adskille sig ekstraordinært fra andre løbe- drægtighedsstalder der forefindes på svineproduktioner af denne størrelse, samt at stalden ikke i høj grad er fleksibel i forhold til anvendelse.

Hjørring Kommune vurderer derfor at der ikke er grundlag for at forlænge afskrivningsperioden udover det normale på mellem 15 og 20 år.

Hjørring Kommune fastsætter restlevetiden for løbe- drægtighedsstalden til 20 år fra opførelsestidspunktet. Løbe- drægtighedsstalden vurderes derfor til at være udtjent i år 2029.

Farestalden

Stalden er opført 1979 som kombineret fare- og løbe-drægtighedsstald, i forbindelse med udvidelser af soholdet på husdyrbruget er afsnittene med løbe- drægtighedsstald løbende blevet indrettet til farestald og i 2001 er der lavet tilbygning til stalden. De sidste afsnit der var indrettet som løbe- drægtighedsafdelinger blev ændret til farestald i 2006. Ændring i benyttelse af stalden fra løbe- drægtighedsstald til farestald vurderer Hjørring Kommune som en godkendelsespligtig ændring, da denne ændring vil kræve ændring af gulvtypen. Ved denne type ændringer før 2007 var det tilstrækkeligt at anmelde dette til kommunen enten i forbindelse med tilsyn eller via anmeldelse.

Hjørring Kommune har vurderet at det ikke er muligt at tage de enkelte farestaldsafsnit ud af produktion efter hvornår de er etableret. Da afsnittene er forbundne med hensyn til vand, foder og gylleanlæg. Kommunens vurdering er derfor at farestaldens restlevetid skal fastlægges ud fra den sidste ændring, hvilket var i 2006.

Farestaldens restlevetid skal også holdes op imod restlevetiden på løbe- drægtighedsstalden da et krav om at farestalden skal tages ud af drift før løbe- drægtighedsstalden, vil det betyde et uforholdsmæssigt stort økonomisk tab for husdyrbruget. Da løbe- drægtighedsstalden så ikke længere vil kunne anvendes og vil derfor mindste sin værdi inden udløb af restlevetiden. I forarbejderne til ændringsloven fremgår det at lovgivers hensigt om at skærpe beskyttelsesniveauet for bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, uden derved at ramme husdyrbrug der på tidspunkt for lovens ikrafttrædelse allerede var godkendt og havde foretaget investeringer i henhold til de tidligere gældende regler, unødigt hårdt.

Ansøgers konsulents bemærkninger om at der i 2020/2021 er sket løbende renovering og modernisering i form af reparation af gulv og spalter, samt udskiftning af inventar og foderkasser vurderes ikke at kunne forlænge farestaldens restlevetid, da de foretagende renoveringer og moderniseringer ikke er godkendelsespligtige ændringer¹⁰.

Hjørring Kommune vurderer derfor at farestalden skal følge levetiden på løbe- drægtighedsstalden og derfor vil være udtjent 2029.

Smågrisestalden:

Smågrisestalden er renoveret i 2006. Det er kommunens vurdering at stalden er holdt i almindelig god stand ved løbende renovering. Stalden vurderes dog ikke at adskille sig ekstraordinært fra andre smågrisestalde der forefindes på svineproduktioner af denne størrelse, samt at stalden ikke i høj grad er fleksibel i forhold til anvendelse.

Hjørring Kommune vurderer derfor at smågrisestaldens restlevetid skal fastlægges til 20 år fra seneste renovering. Smågrisestalden vurderes derfor til at være udtjent i år 2026.

Hjørring Kommune vurderer derfor at smågrisestalden skal tages ud af drift senest den 31. december 2026, eller husdyrbruget senest denne dato som minimum, har reduceret

¹⁰ Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af 22. december 2015 i sagsnr. NMK-135-00030.

ammoniakfordampningen til 4.152 kg N/år hvilket svare til ammoniakfordampning som scenarieberegning (skemanr: 227315) i Husdyrgodkendelse.dk viser når smågrisestalden tages ud af drift.

Senest den 31. december 2029 skal husdyrbruget overholde en maksimal ammoniakemission på 2.375 kg N/år. Som beregnet i Husdyrgodkendelse.dk i scenarieberegning med skemanr: 227316.

Husdyrbruget påbydes derfor nye vilkår for den maksimale ammoniakemission der må ske fra husdyrbrugets stalde og lager i henholdsvis 2026 og 2029 under afsnit 2.1.

5 Offentlighed og klagevejledning

5.1 Sagens forløb, herunder offentlighed

Hjørring Kommune sendte et oplæg om revurdering til ejeren den 13. oktober 2020. Kommunen annoncerede indledningen af revurderingen på hjemmesiden den 14. oktober 2020, med en frist til at komme med bemærkninger senest den 31. oktober 2020.

Husdyrbruget ejer er, via opstarts-brev og efterfølgende opringning, orienteret om opstart af revurdering og formålet hermed. Hjørring Kommune har derefter annoncerede indledningen af revurderingen på kommunens hjemmeside den 13. oktober 2020, med en frist for bemærkninger til den 31. oktober 2020.

Der indkom ikke bemærkninger i forbindelse med annonceringen på kommunens hjemmeside.

Efterfølgende har ejer og dennes konsulent indsendt supplerende oplysninger til brug ved revurderingen omkring de enkelte staldes produktionsareal samt ejers vurdering af staldenes restlevetid.

Udkastet til kommunens afgørelse – resultatet af revurderingen – blev den 26. maj 2021 sendt til ejer. Ejer blev samtidig varslet om påbuddet af de nye og de ændrede vilkår. Høringsfristen for ejer var i begge tilfælde den 14. juni 2021.

Der indkom bemærkning fra ejer og dennes miljøkonsulent. Bemærkningen drejer sig om Hjørring Kommunes fastsættelse af restlevetid på husdyrbrugets stalde. Ejer og dennes miljøkonsulent ønsker at restlevetiden for staldene skal fastsættes til 30 år mod Hjørring Kommunes vurderede restlevetid på 20 år for staldene.

Bemærkningen gav ikke anledning til ændring af påbud om de nye og ændrede vilkår.

Den endelige revurdering inklusive påbud om de nye og ændrede vilkår, blev meddelt ejer den **23. juni 2021**. Samme dag blev den endelige revurdering offentliggjort på kommunens hjemmeside og udsendt til en række interessenter der havde anmodet herom.

5.2 Klagevejledning

Ansøger selv kan klage¹¹ over denne afgørelse til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Det samme kan enhver, der har væsentlig, individuel interesse i sagen, samt en række foreninger og organisationer m.v.

Klagen skal være modtaget senest **21. juli 2021 kl. 23.59**.

Klagen skal indsendes digitalt til Hjørring kommune via Miljø- og Fødevarerklagenævnets klageportal. Klageportalen findes på www.borger.dk og www.virk.dk. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Hjørring Kommune i klageportalen.

¹¹ Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kap. 7 med senere ændringer.

Nævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen. Miljø- og Fødevareklagenævnet opkræver et gebyr for at klage. Gebyrets størrelse kan ses på www.borger.dk og www.virk.dk.

En klage over påbud af nye eller skærpede vilkår har opsættende virkning. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan i særlige tilfælde afgøre, at nye eller skærpede vilkår i revurderingen skal overholdes, før klagen er behandlet. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan ændre eller ophæve kommunens afgørelse på baggrund af en klage¹².

Kommunens afgørelse kan også indbringes for domstolen. En retssag skal være anlagt inden seks måneder fra den dag, afgørelsen er offentliggjort. Der er til enhver tid mulighed for aktindsigt i sagen jf. forvaltningsloven, offentlighedsloven og lov om aktindsigt i miljøoplysninger.

¹² Jf. § 80 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1572 af 20. december 2006 med senere ændring.